

Wyraz dobrej woli

Rząd egipski wyraził zgodę na spotkanie z tzw. „komisją pięciu”. Jak wiadomo komisja ta — zwaną również komisją Menzies, od nazwiska jej przewodniczącego, premiera Australii — wyłoniona została w wyniku separatywnych decyzji grupy 13 państw, uczestników konferencji londyńskiej w sprawie Kanału Sueskiego. Ma ona przedłożyć przedstawicielom rządu egipskiego kryzysu sueskiego. Plan ten przewiduje utworzenie międzynarodowego organu dla zarządzania Kanałem Sueskim. Mówiąc prosto — narusza suwerenne prawa Egiptu, przewidując zastąpienie panowania nad Kanałem jednym kolonizatorem, kolonializmem zbiorowym. Jak ocenili w tej sytuacji krok Egiptu, który zdecydował się na rozmowy z „komisją pięciu”?

Nie jako przejaw jakiegokolwiek zobowiązania ze strony Egiptu. Ani nie jest to jakiegokolwiek odstępstwo od dotychczas zajmowanego stanowiska — stanowiska suwerennego państwa, które ma bezsporne prawo sprawować władzę nad swoim terytorium, a więc i nad leżącym w granicach tego terytorium Kanałem Sueskim. Stanowisko to nie uległo ani o jotę zmianie, choć Francja i Wielka Brytania, bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem Towarzystwa Kanału Sueskiego starają się nadal wywierać nacisk na Egipt, by przyjął ich warunki uregulowania problemu sueskiego.

Do tego zmierza nacisk tych państw na pilotów, by porzucili pracę w Kanaale i tym samym zakłócili jego normalne funkcjonowanie. Inicjatorom akcji pilotowej dążyli do pretekstu do wysunięcia argumentu, że Egipt nie jest zdolny do zapewnienia nieprzerwanego ruchu statków w Kanaale.

W tym samym kierunku — wywarcia presji na Egipt — idą posunięcia militarne Wielkiej Brytanii czy Francji. Jak informuje amerykańska agencja UNITED PRESS, brytyjskie Ministerstwo Wojny rozpoczęło tzw. operację „Muskieter”, polegającą na przygotowaniu do wysłania na Bliski Wschód armii pancernej. „Zadaniem politycznych obserwatorów — pisze zachodnio-niemiecka agencja DPA — Wielka Brytania podejmuje próbę zmuszenia Egiptu do przyjęcia planów umiędzynarodowienia Kanału Sueskiego”.

Wszystkie te posunięcia nie dają państwom zachodnim świadectwa dobrej woli i nie wskazują bynajmniej, że chcą one uregulowania problemu sueskiego w atmosferze porozumienia. Przeciwnie — chcą one atmosferę nacisku i groźb utrudniających pokojowe uregulowanie problemu.

Zgoda odmiennie stanowisko zajmuje Egipt. Mimo że „komisja pięciu” reprezentuje poglądy całkowicie sprzeczne z jego stanowiskiem, rząd Egiptu zgadza się na jej przyjęcie i na rozmowy z nią. „Każdy, kto jest zainteresowany w pokojowym rozwiązaniu kryzysu sueskiego, musi zdawać sobie sprawę z tego, że stanowisko Egiptu nie oznacza w żadnym razie akceptacji propozycji, która ma przedłożyć komisja Menzies — pisze jugosłowiańska „POLITIKA”, komentując fakt wyrażenia zgody przez Egipt na skontaktowanie się z „komisją pięciu” — rząd egipski miał wszelkie powody moralne i proceduralne, aby odmówić rozmów z tą komisją. Jednakże w polityce odgrywa rolę nie tylko elementy moralne i proceduralne, ale przede wszystkim dążenie do znalezienia wspólnego języka i uniknięcia niebezpiecznego napięcia. Prezydent Nasser dał dowód takiego dążenia”.

Tak oceniony też zostanie przez wszystkich nowy krok polityczny Egiptu. Jako krok zmierzający do znalezienia wspólnego języka, krok do nowych rokowań, które dąłyby w efekcie pokojowe rozwiązanie problemu sueskiego, oczywiście bez naruszania suwerennych praw Egiptu.

Dzieci kolejarzy uratowały pociąg przed wykojeniem

WROCLAW
Dwaj synowie kolejarzy dolnośląskich — 13-letni Władysław Kryszka i 11-letni Stanisław Podgórski, pasący kozy na skarpie kolejowej w pobliżu Ścinawy zauważyli, że jedna z szyn na torze jest pęknięta. Dzielnicy chłopcy, zorientowali się, że mającemu na jeździe za kilka minut pociągowi osobowemu grozi wykojenie, szybko zgromadzili na torze pacę chrustu i suchej trawy, rozpalając duże ognisko. Ogień na czas zasygnalizował maszyniście nadjeżdżającego pociągu grożące niebezpieczeństwo. Zatrzymał na pociąg tuż przed rozpalonym na szynach ogniskiem. Po zabezpieczeniu szyny przez zaalarmowaną służbę drogową pociąg z małym opóźnieniem ruszył w dalszą drogę. Dzielnicy synowie kolejarzy, Kryszka i Podgórski otrzymali z dyrekcji OKP Wrocław nagrody.

Radziecka dywizja lotnicza opuściła NRD

26 sierpnia br. odleciała z lotniska w Oranienburgu do ojczyzny 221 radziecka dywizja bombowców, zdemobilizowana w wyniku decyzji rządu ZSRR o redukcji radzieckich sił zbrojnych w NRD. W pożegnaniu lotników radzieckich wzięło udział 8 tys. osób. Na zdjęciu: ludność NRD serdecznie żegnała przyjazd radzieckich. — Pionierzy z Oranienburga wręczają załozce jednego z samolotów kwiaty, flagę oraz upominki. Fot. CAF

Na punkcie repatriacyjnym w Gdańsku

W sierpniu powróciło do kraju ponad 80 osób

W godzinach popołudniowych 27 bm. do punktu repatriacyjnego w Gdańsku przybyła 6-osobowa grupa repatriantów, którzy statkiem polskim „Lech” przyjechali z Anglii. Przedniego dnia S/S „Jarosław Dąbrowski” przywiózł również z Anglii 7 repatriantów, a M/S „Elbląg” 3 repatriantów z Belgii.

Jak twierdzą pracownicy punktu repatriacyjnego w Gdańsku — sierpień był dość ruchliwym miesiącem. Na różnych statkach polskich i obcych wróciło do kraju, głównie z państw Europy zachodniej, przeszło 80 osób. Wśród przybyłych znajduje się m. in. Remigiusz Degórski wraz z małżonką Reginą. W czasie wojny służył on w stopniu porucznika w II korpusie i brał udział w walkach we Włoszech. Po zdemobilizowaniu w Degórski, wysokokwalifikowany zegarmistrz, pracował w Anglii jako robotnik w szlifierni kamienia.

Powrócił także 28-letni Jan Strent, który w 1950 r. uciekł z Polski. Przez cały okres pobytu w NRE nie mógł on otrzymać pracy. Wreszcie decyduje się na ucieczkę, lecz zostaje złapany i odsiaduje kilka miesięcy w więzieniu. Przedostał się następnie do Belgii, gdzie zgłasza się do placówek polskich, które umożliwiają mu powrót.

Ministerstwo Górnictwa Węglowego udzieliło pomocy rodzinom ofiar katastrofy w kopalni „Chorzów”

Tragiczna w skutkach katastrofa w kopalni „Chorzów”, wywołała głęboki ból wśród górników i całego społeczeństwa. Rodzinom ofiar katastrofy Ministerstwo Górnictwa Węglowego pospieszyło z natychmiastową pomocą. Rodzina każdego górnika, który zginął w katastrofie, otrzymała zapomogę w wysokości 10 tys. zł., a w wypadku gdy górnik posiadał dzieci — 4 tys. zł. dodatkowo na każde dziecko. Ponadto rodziny otrzymały zapomogę w wysokości 6-miesięcznego zarobku. Poza pomocą okazaną przez Ministerstwo, rodzinom ofiar przysługują — zagwarantowane w Karcie Górnicy — renty wdowie oraz dotacje dla dzieci do chwili uzyskania przez nie pełnoletności.

Również Związek Zawodowy Górników oraz Bytomskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego pospieszyły z pomocą rodzinom ofiar katastrofy. Centralna Rada Związków Zawodowych otrzymała od związkowców niemieckich depeszę kondolencyjną następującej treści:

W związku z tragicznym wypadkiem w kopalni „Chorzów”, w wyniku którego zginęło 29 górników, wyrażamy Wam i rodzinom poległych nasze najgłębsze współczucie.

Ulotki KPD w Hamburgu

Agencja ADN donosi z Hamburga, że w poniedziałek w mieście tym kolportowane były ulotki KPD wywołujące ludność do zdecydowanej walki przeciwko siłom antydemokratycznym w Niemczech zachodnich. Ulotki zatytułowane: „Do wszystkich hamburczyków” głosiły m. in.:

„Kiedy Adenauer 17 sierpnia 1956 r. gwałcił Konstytucję zdelegalizował KPD, obrażenie ogarnęło wszystkich demokratów w Republice Federalnej i na całym świecie. Obecnie należy wyciągnąć nauki z 1933 roku i obrażenie przekształcić we wspólne działanie. Podjęta musi być walka o utrzymanie demokracji. Razem musimy przeszkodzić rządowi Adenauera w osiągnięciu jego celu, którym jest dalsze uciśnienie sił demokratycznych i wywołanie wojny bratobójczej. Hasłem naszym: Rokować, a nie strzelać! Niech żyje Komunistyczna Partia Niemiec! Naprzód do walki o demokrację, o jedność i pokój!”

Gazeta Krakowska

Wyd. A Cena 20 gr
Organ KW Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
Rok VIII Kraków, środa 29 sierpnia 1956 Nr 206 (2477)

Powołanie Rady do Spraw Pokojowego Wykorzystania Energii Jądrowej

W krakowskim Ośrodku Badań Jądrowych PAN rozpoczęto budowę hali cyklotronu

Uchwałą Prezydium Rządu powołana została Rada do Spraw Pokojowego Wykorzystania Energii Jądrowej. Rada powołana została w celu zapewnienia koordynacji w zakresie badań jądrowych, właściwego ich wykorzystania oraz zapewnienia naukowej pomocy pełnomocnikowi do spraw pokojowego wykorzystania energii jądrowej jak również poszczególnym zainteresowanym w tej dziedzinie resortom i instytucjom. W skład Rady wejdą: przedstawiciel Prezydium Polskiej Akademii Nauk, Komitetu do Spraw Pokojowego Wykorzystania Energii Jądrowej przy Prezydium PAN, przedstawiciele kierownictw zainteresowanych resortów i instytucji oraz czołowi naukowcy i specjaliści z tej dziedziny. Do zakresu działania Rady należy m. in.: rozpatrywanie planów wykorzystania energii jądrowej, opiniowanie zagadnień związanych z wykorzystaniem tej energii, opiniowanie w sprawie poszukiwań geologicznych, w sprawie planu produkcji urządzeń i materiałów, szkolenia kadr, wydawnictw, współpracy z zagranicą i innych zagadnień.

W powstającym pod Krakowem dużym ośrodku Instytutu Badań Jądrowych Polskiej Akademii Nauk rozpoczęto w tych dniach jeden z najważniejszych etapów robót budowlanych — betonowanie fundamentów pawilonu cyklotronu i hali cyklotronu. Cyklotron — pierwsze tego rodzaju urządzenie w Polsce — otrzymają krakowscy naukowcy ze Związku Radzieckiego. Przy jego pomocy można będzie dokonywać szeregu najrozmaitszych reakcji i przemian jądrowych. O wielkości cyklotronu może świadczyć fakt, iż waga jednego tylko z elektromagnesów zamontowanych w jego aparaturze, wynosi ponad 120 ton.

Na placu budowy ośrodka, w miejscu, gdzie stanie pawilon główny zakładu, trwają obecnie intensywne roboty fundamentowe. W drewniane formy szalunków płynię beton. Podawany jest on specjalnym systemem transporterów, które umożliwiają dokładne rozmieszczenie masy betonowej. Łącznie na zabetonowanie fundamentów pawilonu głównego i hali cyklotronu, potrzebny jest ponad 3,5 tys. metrów sześć. betonu. Tak znaczna grubość ścian hali podkryta jest koniecznością stworzenia odpowiedniej ochrony przed szkodliwym dla zdrowia ludzkiego promieniowaniem, powstającym podczas pracy cyklotronu.

Równocześnie z postępiami prac przy budowie hali cyklotronu w szybkim tempie posuwają się naprzód roboty w innych obiektach krakowskiego ośrodka. Szczególnie daleko zaawansowana jest budowa pawilonu nr 2, w którym znajdują pomieszczenie pracowni naukowe, warsztaty mechaniczne, radiotechniczne, szklarskie oraz niektóre pracownie naukowe. Pawilon ten zostanie przekazany do użytku Instytutu jeszcze w ciągu przyszłego miesiąca. Do końca br. zostanie zakończona również budowa pawilonu nr 3.

Dużą uwagę budowniczych ośrodku — załogi Zjedn. Przem. Budowy Hut im. Lenina — koncentruje się także w zespole budynku administracyjnego ośrodka oraz dwóch obiektów pomocniczych — kotłowni i transformatorowni.

27 sierpnia 1956 r. w salach wystawowych Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie otwarta została wystawa pn. „Plakat węgierski”.

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

Nowa partia urzędów dla Korei z Krakowa

28 bm. robotnicy Fabryki Maszyn Odlewniczych w Krakowie wystąpili do delegacji Korei nową partię urzędów. Wśród nich znajdują się m. in. stanowiska do czyszczenia i bielenia panelek parowozowych oraz piec węglowy — tyglowy. Urządzenia te przeznaczone są dla jednej z odlewni, które nasz przemysł buduje w Korei.

BHP tematem narady w CRZZ

28 bm. odbyła się w Warszawie narada poświęcona omówieniu bieżących zadań związków zawodowych w dziedzinie bhp. W naradzie uczestniczyli kilkunastu przedstawicieli inspektoratów ochrony pracy poszczególnych związków branżowych. W wygłoszonym na początku narady referacie stwierdzono, że mimo osiągnięć związków zawodowych w dziedzinie poprawy warunków bhp dotychczasowa działalność Głównego Inspektoratu Ochrony Pracy i zarządów głównych związków branżowych oraz technicznej inspekcji pracy jest niewystarczająca. Sytuacja w wielu zakładach pracy wymaga radykalnej poprawy.

Jedną z zasadniczych spraw omawianych w referacie i dyskusji, było rozszerzenie kompetencji i zwiększenie odpowiedzialności inspektoratów ochrony pracy zarządów głównych. Wielu uczestników narady podkreślało, że już najwyższy czas, by CRZZ i PKPG przestały zajmować się przydzielaniem każdej pary butów, czy fartucha ochronnego. Dyskutanci zgadzali się z przedstawicielami Głównego Inspektoratu Ochrony Pracy, którzy uważają, że należy całkowicie przekazać zarządom głównym również decyzje dotyczące propagandy i popularyzacji zagadnień bhp, nowych przepisów branżowych bhp, a nawet projektów dotyczących dodatkowych urlopów i skrócenia czasu pracy

PRZYBYCIE DO MOSKWI
B. PREMIERA FRANCJI
E. FAURE'A
MOSKWA
Na zaproszenie grupy parlamentarnej ZSRR dnia 28 bm. przybył do ZSRR deputowany do Zgromadzenia Narodowego, b. premier Francji E. Faure.

28 bm. przybył do ZSRR deputowany do Zgromadzenia Narodowego, b. premier Francji E. Faure.

Przed nowym rokiem szkolnym — na sesji MRN w Krakowie

W interesie nauczania młodzieży w imię troski o potrzeby pedagogów

Pod znakiem rozpoczynającego się za kilka dni nowego roku szkolnego toczyły się 28 bm. obrady sesji Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie. Po wygłoszeniu przez wiceprzewodniczącego MRN, tow. MARCEŁĘ referatu oraz konferatu przewodniczącej Komisji Oświaty, IZABELI MARZEC — kilkunastu radnych i zaproszonych gości, aktywnych działaczy pedagogicznych zabierało głos w krytycznej dyskusji.

W obszernym referacie — sprawozdaniu z wyników nauczania i wychowania młodzieży oraz z przygotowań do nowego roku szkolnego wysunęto szereg postulatów dotyczących najważniejszych spraw. Wysłunięto więc projekt polepszenia składu osobowego grona nauczycielskiego z uwzględnieniem specjalizacji przedmiotowej w szkołach, zorganizowania nowych szkół podstawowych i przedszkoli.

Wytknięto dotychczasowe zaniedbania z winy Wydziału Oświaty, do których należy m. in. niezadawalający poziom wychowawczy w szkołach podstawowych, niewykonanie pełnego planu wizytacji szkół, niedoładanie do użytku nowych budynków szkolnych itp.

Z kolei zabrano głos przewodnicząca Komisji Oświaty przy MRN w Krakowie, ob. Izabela Marzec. Stwierdziła ona, że szereg niedociągnięć zanotowanych na odcinku szkolnictwa podstawowego w Krakowie wynika z braku współpracy z komitetami rodzicielskimi oraz organizacjami społecznymi. Ponadto do zasadniczych błędów należy wliczyć jeszcze powtarzanie u uczniów m. in. stanowiska do czyszczenia i bielenia panelek parowozowych oraz piec węglowy — tyglowy. Urządzenia te przeznaczone są dla jednej z odlewni, które nasz przemysł buduje w Korei.

Ob. Marzec przytoczyła dane statystyczne, które stwierdzają, że na 1 izbę szkolną (chodzi o szkoły podstawowe) w Krakowie przypada przeciętnie 63 uczniów, a w dzielnicy Stare Miasto — nawet po siedemdziesiąt kilka. Omawiając w dalszym ciągu wyniki nauczania stwierdziła, że przyczyną tego stanu rzeczy jest również niedostateczna ilość świetlic, a zatem znowu mamy do czynienia z niedoborem pomieszczeń.

Przed rozpoczęciem dyskusji na salę obrad weszła delegacja harcerzek ze Szkoły nr 15. Delegacja ta wyraziła wdzięczność za przekazanie do użytku młodzieży nowego budynku szkolnego i po wręczeniu bukietów kwiatów obiecała solennie, że wynikami w nauce odwdzieczy się ludowej ojczyźnie za stworzenie tak dobrych warunków do nauki.

Siewy jesienne zbliżają się, a tu...

W wielu powiatach chłopcy narzekają na małą ilość nawozów sztucznych przypadających na 1 ha gruntów ornych. Przyczyną tego jest niewłaściwy rozdział nawozów przez Gromadzką Komisję Rozdzielczą, na skutek niezrozumienia, że pułk jesienne nawozów należy rozdzielać tylko na zasiewy ozime i użytki zielone wymagające nawożenia w jesieni, a nie na cały areal gruntów ornych.

Przykładem złego rozdziału nawozów może być rejon GS Jeleśnia, pow. Żywiec, gdzie pułk nawozów na zasiewy ozime na 1 ha wynosiłby przy właściwym rozdziale 304 kg. Wskutek błędnego rozdziału, chłopcy otrzymują np. z Gromadzkiej Rady Narodowej Przyborów (GS Jeleśnia) na 1 ha tylko 27 kg nawozów. Różnica jest rażąca, gdyż sieje się tylko około 10 proc. zbóż ozimych. Podobnie jest w wielu innych gromadach.

Jak widać, PZGS Chrzanów nie stara się zabezpieczyć w ziarno rejonów kontraktujących rzepak.

Stacji Oceny Nasion. Z zadania tego nie wywiązała się jeszcze poważna ilość producentów. Do tej pory na ogólną ilość 83 próbek, jakie winny być przesłane do SON z spółdzielni produkcyjnych, przysłano tylko 12... Sytuacja taka grozi poważnym opóźnieniem terminowego dostarczenia zboża nasiennego do reprodukcji i wymiany sąsiedzkiej. Aby do tego nie dopuścić, służba rolna winna energicznie zająć się przygotowaniem ziarna kwalifikowanego wysyłając natychmiast próbki nasion do SON, ażeby zboże to na czas dotarło do nabywców siejących zboże kwalifikowane. (w)

Menzies otrzymał odpowiedź Egiptu

Prezydent Nasser zgadza się na spotkanie z „komisją pięciu“

- Zwołanie posiedzenia Izby Gmin
W Kairze wykryto siatkę szpiegowską
Żegluga na Kanale odbywa się normalnie

LONDYN
We wtorek po południu ambasador Egiptu w Londynie Samy Abdou Felouh wręczył przewodniczącemu „komisji pięciu“, premierowi Australii Menziesowi odpowiedź prezydenta Nassera.

W odpowiedzi też prezydent Nasser wyraża zgodę na spotkanie z „komisją pięciu“ ale nie wysuwa ze swej strony żadnych propozycji co do terminu i miejsca spotkania.

Po otrzymaniu odpowiedzi prezydenta Nassera, premier Menzies udał się do premiera Wielkiej Brytanii Edena, aby mu zakomunikować treść tej odpowiedzi.

Następnie odbyło się posiedzenie „komisji pięciu“. W miarodajnych kołach kairskich podkreślano jeszcze w poniedziałek, że zgoda prezydenta na spotkanie z „komisją pięciu“ nie zobowiązuje bynajmniej Egiptu do prowadzenia rokowań na podstawie propozycji przekazanych przez tę komisję.

W wtorek rano delegat Indii na konferencji londyńskiej Menon przeprowadził rozmowy z premierem brytyjskim Edenem i ministrem spraw zagranicznych Lloydem. Po spotkaniu z Menonem premier Eden przewodniczył na posiedzeniu gabinetu brytyjskiego. Menon zapowiedział, że we wtorek wieczorem wraca samolotem do Delhi. Jak wiadomo, Menon jest autorem planu uregulowania sprawy rzymskiej, przewidującego utrzymanie kontroli egipskiej nad Suezem w współpracy z

Z pobytu w Egipcie okrętu „Zetempowiec“

W drugim dniu pobytu okrętu szkolnego Marynarki Wojennej „Zetempowiec“ w Aleksandrii 27 bm. oficerowie i uczniowie złożyli szereg wizyt oficjalnych. Poza tym zwiedzili oni port i miasto. Ludność wszędzie witała gości niezwykle serdecznie. W godzinach popołudniowych drużyna marynarzy polskich zagrała mecz piłki nożnej z egipską drużyną wojsk obrony wybrzeża. We wtorek grupa oficerów i uczniów zwiedziła Kair. Następną grupą przebędzie do stolicy Egiptu w środę.

W godzinach rannych 30 bm. okręt „Zetempowiec“ odpłynął w drogę powrotną do kraju.

„Komsomolskaja Prawda“ o „Błękitnym Jazzie“

(Inf. wł.) „Komsomolskaja Prawda“ z dn. 22 sierpnia zamieszcza recenzję Ardamskiego z występów zagranicznych zespołów jazzowych w Moskwie. Czesze recenzji poświęcają jej „Błękitnemu Jazzowi“.

Przez długi czas — pisał „Komsomolskaja Prawda“ — muzyka jazzowa była u nas uważana za „dziecięcą diabła“ i przed jej upytnieniem starano się na wszelki sposób uchronić naszą młodzież.

Nie było dziwnego, że po tym wszystkim polski zespół „Błękitny Jazz“, bynajmniej nie należący do wybitnych, przyciągnął do wybitnych artystów w Moskwie dziesiątki tysięcy publiczności, głównie młodzieży.

Do polskiej orkiestry możemy mieć niejedną pretensję. Wiele do życzenia pozostawia wykonawstwo, co szczególnie wyraźnie widać w pierwszych częściach programu, przy wykonaniu utworów jazzowo-symfonicznych. Nie wiadomo, dlaczego do polskim zespołem niemal wszystkie piosenki śpiewane są po angielsku i francusku. Cały zresztą program zespołu nie świadczył o tym, że ma on własne oblicze twórcze i w istocie był dublowaniem niekończącej się płyty jazzowej, nadawanej przez Amerykanów z opanowanej przez nich radiostacji w Tangerze. O tym i wielu innych sprawach nasza krytyka powinna była szczerze powiedzieć naszym polskim przyjacielom.

Tymczasem stało się coś zupełnie innego. „Sowietskaja Kultura“ anonowała przyjazd „Błękitnego Jazzu“ w taki sposób, jak gdyby szło o prawdziwy fenomen. Melodyjny, urozmaicony oryginalnym rytmem jazz podoba się młodzieży, gdyż muzyka jazzowa — energiczna, wesółka czy smutna — łatwo zrozumiała i jest bezpośrednio do wyczuwania oddziaływania.

W okresie, gdy nasi krytycy starali się wykarczać jazz, młodzież słuchała go przez radio zagraniczne lub wszelakimi sposobami zdobywała płyty z nagraniami utworów jazzowych. W ten sposób nasi bezlitośnie wobec jazzu krytycy stali się podobni do W. K. Kitcha, wojującego z wiadrkami. Ta superczyżność krytyki muzyki przyniosła dwójce szkody: robiąc z jazzu owoce zakazany wywołała wśród młodzieży przesadnie i nietypowe zainteresowanie

Węgierska orkiestra jazzowa i jej soliści pozostawili lepsze wrażenie. Ich program nacechowany jest większą kulturą wykonawstwa i stawianymi samemu sobie wyższymi wymaganiami twórczymi. Orkiestra węgierska — o wiele mądrzejsza niż „Błękitny Jazz“ — brzmiała lepiej, przyjemniej. Ciekawie w tym miejscu wspomnieć należy węgierską orkiestrę symfoniczną, zaś „Wiekiermaja Moskwa“ wydukała artykuł G. Jaroma, w którym nie ma ani jednego słowa krytyki.

Węgierska orkiestra jazzowa i jej soliści pozostawili lepsze wrażenie. Ich program nacechowany jest większą kulturą wykonawstwa i stawianymi samemu sobie wyższymi wymaganiami twórczymi. Orkiestra węgierska — o wiele mądrzejsza niż „Błękitny Jazz“ — brzmiała lepiej, przyjemniej. Ciekawie w tym miejscu wspomnieć należy węgierską orkiestrę symfoniczną, zaś „Wiekiermaja Moskwa“ wydukała artykuł G. Jaroma, w którym nie ma ani jednego słowa krytyki.

1.369 statków, czyli o 38 więcej niż w tym samym okresie ub roku. Nie zdarzył się też żaden wypadek zakłócenia normalnej żeglugi na Kanale.

PARYŻ

We wtorek rano zebrał się na specjalnym posiedzeniu członkowie dyrekcji b. Towarzystwa Kanalu Sueskiego, aby omówić sprawę pilotów i techników cudzoziemskich zatrudnionych w strefie Kanalu. Według doniesień zachodnich agencji prasowych, chodzi przede wszystkim o to, jakie kroki należy obecnie podjąć po niedzielnej deklaracji b. Towarzystwa Kanalu Sueskiego, która wyrażała obawy o „bezpieczeństwo“ tych pracowników nieegipskich oraz wysuwała szereg nieuzasadnionych pretensji wobec egipskiego zarządu Kanalu Sueskiego.

Paryski korespondent agencji United Press dowiaduje się, że członkowie dyrekcji b. Towarzystwa pragną wycofać pośpiesznie pilotów cudzoziemskich, jakkolwiek wywołałoby to „całkowite zdeorganizowanie żeglugi“. Natomiast rząd francuski i brytyjski uważają, że w każdym razie należy zatrzymać pilotów (są to przeważnie Anglicy i Francuzi) do chwili dyskusji z prezydentem Egiptu Nasserem. Rzecznik rządu francuskiego oznajmił, że b. Towarzystwo Kanalu Sueskiego nie konsultowało się z tym rządem przed ogłoszeniem wspomnianej deklaracji.

LONDYN

Jak donosi agencja Reuters, w brytyjskich kołach poinformowanych stwierdzono, że Wielka Brytania „nie osłabiła militarnych środków ostrożności“ podjętych z chwilą, gdy wybuchł spór o Suez. W ramach tej akcji skierowanej do strefy Morza Śródziemnego szereg oddziałów wojskowych i okrętów wojennych.

Przed Miesiącem Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

Wiele ciekawych imprez kulturalnych odbędzie się w stolicy i innych miastach kraju

WARSZAWA
W okresie tegorocznego Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w stolicy i innych miastach kraju odbędzie się szereg ciekawych imprez kulturalnych i rozrywkowych.

W Warszawie program przewiduje zorganizowanie ponad 100 takich imprez. M. in. w przeddzień inauguracji „Miesiąca“ — 8 września br. na Pl. Defilad odbędzie się „filmowy wieczór karnawałowy“, w którym wystąpią czołowi artyści filmu i teatru.

Podobne imprezy inauguracyjne — koncerty, zabawy ludowe itp. odbędzie się w różnych dzielnicach miasta. 9 bm. warszawiacy, którzy wybiorą się na niedzielny odpoczynek do Powsina, będą mogli wziąć udział w organizowanym tu „festynie przyjaciół“, a w Warszawie, Młocznach, Płotach, na Żoliborzu i innych dzielnicach odbędzie się w tym czasie koncerty pieśni oraz muzyki radzieckiej i polskiej.

Warszawskie dziewczęta i chłopcy bawić się będą na wielkim „festynie młodzieżowym“, który odbędzie się 23 września na Placu Defilad. Zaplanuje tu ognisko przyjaciół, odbędzie się zawody sportowe i zabawa taneczna. Dla dzieci i młodzieży organizowane będą także festyny przyjaźni w parku szkolnym Agrykola i we wszystkich stołecznych ogródkach jordanowskich.

Ciekawie przedstawia się tegoroczny program imprez „Miesiąca“ w Krakowie. Teatr krakowski wystąpią z premierami sztuk dramatycznych rosyjskich, radzieckich i ukraińskich. Teatr im. J. Słowackiego da premierę „Bury“ Ostrowskiego. Teatr Stary wystawi „Pluskwę“ Majakowskiego. Teatr Młodego Widza — sztukę Gajdara „Timur i jego drużyna“, a Teatr Kolejowy znowu dramat Iwana Franki „Skradzione szczęście“.

Państwowa Filharmonia w Krakowie zaplanowała obok

LONDYN

W Johannesburgu (Unia Północno-Afrykańska) odbył się w końcu ubiegłego tygodnia masowy wiec Hindusów na znak protestu przeciwko wprowadzeniu w życie dekretu o zamieszaniu dia ludności pochodzenia nieuropejskiego. W Johannesburgu prawo to dotyczy 100 tysięcy osób w tym 22 tys. Hindusów, których władze zamierzają przesiedlić na przedmieścia.

Bestialski morderca skazany na karę śmierci

Przed Sądem Wojewódzkim w Krakowie zakończyła się rozprawa przeciwko Stanisławowi Orzechowskiemu z Nowej Huty, oskarżonemu o zamordowanie swej narzeczonej Zofii Pietrzyk.

Przewód sądowy wykazał, że Orzechowski gdy dowiedział się, iż narzeczoną jego Z. Pietrzyk spodziewa się dziecka, zaczął jej unikać. W jakimś czasie potem zmienił swoje postępowanie i okazał gotowość ożenienia się. Zapropnował on Pietrzyk wyjazd do jej rodziny, która miała go poznać. Krytycznym dnia wysłała ona z domu w towarzystwie Orzechowskiego i więcej nie powróciła.

W jakimś czasie po jej zaginięciu wywołano w pobliżu myławy w Szrenławie pow. Pro-

Nowe programy nauczania w najniższych klasach szkół podstawowych

Prezydent Indonezji przybył do Moskwy

MOSKWA
Dnia 28 bm. o godz. 17.52 czasu miejscowego wyładował na centralnym lotnisku w Moskwie samolot wiozący prezydenta Sukarno. Do stożnego gościa witali: K. J. Woroszyłow, N. A. Bulganiń, L. M. Kaganowicz, G. M. Malenkow, A. I. Mikojan, M. G. Pierwuchin, M. Z. Saburów, M. A. Susłow, N. S. Chruszczow, L. I. Breżniew, D. T. Szepiłow, A. B. Aristow i inni. Na uroczystości powitanej obecni byli m. in. przedstawiciele duchowniwa muzułmańskiego.

Na lotnisku zgromadzili się tysiące mieszkańców miasta, którzy zgotowali serdeczną owację prezydentowi Indonezji.

K. J. Woroszyłow i prezydent Sukarno wygłosili przemówienia.

Dnia 28 bm. odbyła się w Domu Uczonych w Moskwie uroczystość przyznania prezydentowi Indonezji Sukarno tytułu doktora nauk prawnych.

Uczestnicy uroczystości podjęli jednogłośnie decyzję przyznającą prezydentowi Indonezji Sukarno stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz postanowili zwrócić się do Prezydium Akademii Nauk ZSRR, aby zatwierdziła tę decyzję i wręczyła prezydentowi Sukarno odpowiedni dyplom.

Nowe miasta w Tybecie

PEKIN
W okręgu Tagun w Tybecie powstaje nowe miasto. Oprócz domów mieszkalnych, w roku bieżącym otrzyma ono gmach banku narodowego, poczty i telegrafu, sklepy i szpital. Gdy miasto będzie gotowe rozpocznie się budowa elektrowni.

Wokół miasta powstaną leśne pasy ochronne w celu obrony przed wiatrem.

Do niedawna okręg Tagun — jeden z głównych ośrodków rolniczych Tybetu nie posiadał żadnego miasta.

CO SŁYCHAĆ? na szerokim świecie

NOWY JORK
Jak donoszą z Montevideo, od dwóch miesięcy trwa strajk robotników chileńskich kopalni soli, należących do towarzystwa „Anglo-Lautero Nitrate Company“. Strajkujący domagają się dodatku drożyznowego.

Liczne związki zawodowe i organizacje społeczne Chile solidaryzują się z strajkującymi, udzielają im pomocy materialnej. Robotnicy kopalni nie przestali im żywności, odzież i planiędże. Komisja kobieca Jedynolite Centrali Związkowej zwróciła się z apelem o udzielenie pomocy rodzinnym strajkującym.

LONDYN

W Johannesburgu (Unia Północno-Afrykańska) odbył się w końcu ubiegłego tygodnia masowy wiec Hindusów na znak protestu przeciwko wprowadzeniu w życie dekretu o zamieszaniu dia ludności pochodzenia nieuropejskiego. W Johannesburgu prawo to dotyczy 100 tysięcy osób w tym 22 tys. Hindusów, których władze zamierzają przesiedlić na przedmieścia.

SZTOKHOLM

Zapasy złota i dewiz w Szwecji zmniejszyły się w ciągu 6 miesięcy roku bieżącego o 279 milionów koron szwedzkich i wynoszą obecnie 2.272 miliony koron szwedzkich.

LONDYN

28 bm. królowa Holandii Juliana i książę Bernard wraz z dwiema córkami opuścili należącą do Grecji wyspę Korfu (na Morzu Jońskim) udając się samolotem w drogę powrotną do kraju przez Niceę. Bawili oni na Korfu 4 dni jako goście greckiej pary królewskiej.

PARYŻ

Władze brytyjskie na Cyprze zakomunikowały oficjalnie, że grecki bismistrz Nikozji Derwis pozostanie w areszcie domowym do czasu zakończenia dochodzeń w jego sprawie.

PARYŻ

Rząd grecki postanowił wzmocnić straż przed turkami placówkami dyplomatycznymi i konsularnymi na terytorium Grecji. Zachodzi obawa, że może dojść do antyturkicznych wystąpień ludności wobec napięcia w stosunkach grecko-tureckich po niedzielnej krzyżówce w ambasadzie greckiej w Ankarze.

3 września rozpocznie naukę ponad 4 miliony uczniów przeszło 650 tys. pierwszoklasistów

WARSZAWA
Już za kilka dni — 3 września — ponad 4-milionowa rzesza dzieci i młodzieży rozpocznie w szkołach ogólnokształcących i zawodowych nowy rok nauki 1956/57. W dniu tym w ławach szkolnych zasiadzie przeszło 650 tys. tegorocznych „pierwszoklasistów“.

W związku ze zbliżającym się nowym rokiem szkolnym w Ministerstwie Oświaty odbyła się w dniu 28 bm. z udziałem wicemin. Z. Dembińskiego konferencja prasowa. Z informacji udzielonych na konferencji wynika, iż przedsięwzięte zostały dalsze kroki w celu podniesienia wyników nauczania. W nadchodzącym roku szkolnym w najniższych klasach szkół podstawowych — od I do IV — obowiązujące będą nowe programy nauczania, zawierające mniej niż poprzednio materiału naukowego oraz lepiej przystosowane do umysłu i wieku dzieci. Uczniowie tych klas otrzymają również nowe, bądź przystosowane do nowych programów, podręczniki. Dokonano także szeregu skrótów i poprawek w programach nauczania obowiązujących w klasach starszych szkół podstawowych i klasach licealnych oraz opracowano dla tych klas nowe podręczniki do nauki historii.

W wyniku rozbudowy szkolnictwa pedagogicznego w okresie ostatnich lat, w znacznym stopniu zaspokojono już potrzeby zapotrzebowania na kadry pedagogiczne. Spośród nauczycieli, którzy ze względu na szybki po wywołaniu rozwoju naszego szkolnictwa podstawowego, zatrudnieni zostali bez pełnych kwalifikacji, zdecydowana większość uzupełniła swe wykształcenie na różnym rodzaju kursach oraz w tzw. rejonowych komisjach kształcenia nauczycieli.

W bieżącym roku stworzone zostaną również lepsze warunki dla realizowania zasady powszechności 7-klasowego wykształcenia podstawowego. W dniu 3 września otwarte zostaną we wsiach 522 nowe pełne szkoły podstawowe. Powstaną one w wyniku przekształcenia szkół o mniejszej dotychczas liczbie klas w

Powołanie Komisji Kodyfikacyjnej przy ministrze sprawiedliwości

WARSZAWA
Prezes Rady Ministrów powołał Komisję Kodyfikacyjną przy ministrze sprawiedliwości dla opracowania podstawowych projektów kodyfikacyjnych z zakresu działalności organów wymiaru sprawiedliwości, a zwłaszcza kodeksów cywilnego i karnego, postępowania cywilnego i karnego oraz prawa o ustroju sądów i adwokatów.

Komisja składać się będzie z wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki prawa. Będzie ona mieć charakter społeczno-naukowy. Członków Komisji powołuje minister sprawiedliwości, zaś przewodniczącym prezes Rady Ministrów.

Opracowanie przez Komisję projektów aktów ustawodawczych, odbywać się będzie w oparciu o dyskusję publiczną organizowaną przez Komisję przy współpracy organizacji społecznych. Ostateczne teksty Komisja przedstawiać będzie ministrowi sprawiedliwości.

Odkrycie nowych złóż bogactw mineralnych w Chinach Ludowych

Geologowie chińscy znajdują coraz to nowe złoża bogactw mineralnych w różnych częściach kraju.

W prowincjach Mongolia Wewnętrzna, Kansu i Szenci odkryto 16 złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Najnowe badania wykazały, że terenem obfitującym w ropę naftową jest okręg Karamai w Sinkiangu, obejmujący tysiące kilometrów kwadratowych. Pod Anhui natrafiono na pokłady wysokoprotentowej rudy żelaza. W przyszłości ma powstać tam wielki ośrodek przemysłu metalowego.

W okolicach Tsaidan podczas poszukiwań ropy naftowej odkryto złoża bardzo rzadko spotykanego minerału — baru.

Sesja Miejskiej Rady Narodowej

(Ciąg dalszy ze str. 1)
A oto najważniejsze problemy poruszone w dyskusji: Za mało mamy w Krakowie przedszkoli, które są pierwszym stopniem w urabianiu psychiki młodych obywateli. Do rozwoju sieci przedszkoli powinny się również przyczynić większe zakłady produkcyjne w naszym mieście tworzące rodzaj placówki przy fabrykach.

Pięć nowych budynków szkolnych będących obecnie w budowie nie rozwiąże problemu szkolnictwa podstawowego. Również przebieg remontów średnich i kapitalnych budynków szkolnych nie rokuje dużych nadziei. Najlepszym dowodem jest prowadzony w Żółwim (temple remonu Szkoły nr 18, która nie wiadomo, czy będzie mogła przyjąć w swe mury uczniów w pierwszym dniu rozpoczynającego się roku szkolnego.

Daje się odczuwać brak pomocy naukowych w sklepach; CEZAS winien usprawnić swą działalność. Bardziej często subwencje dla poszczególnych szkół są przyznawane dopiero z końcem roku, a wówczas jest już za późno, aby móc je należycie wykorzystać.

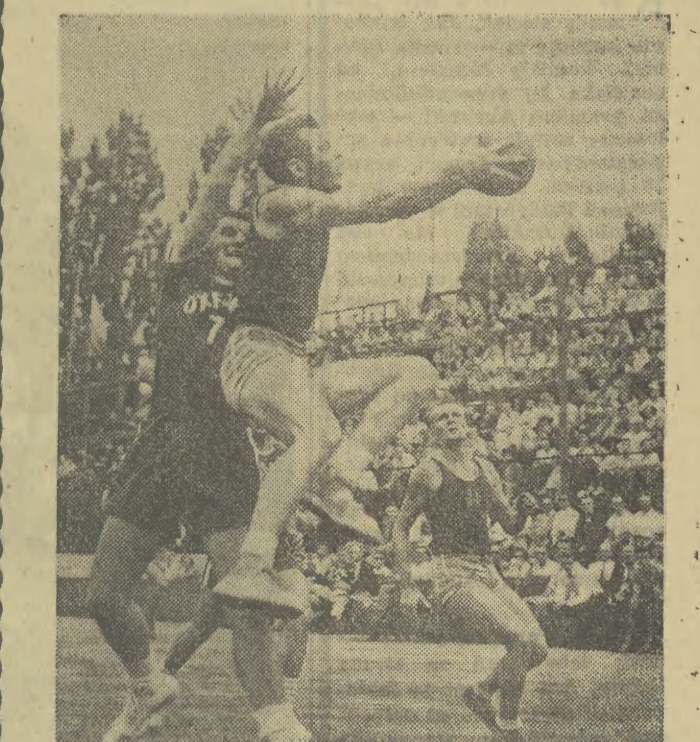
Jeżeli już mowa o sprawach mieszkaniowych, to winien być wreszcie rozwiązany problem osób, nie mających własnego mieszkania, z zaskumulowanych pomieszczeń mieszkalnych.

Podczas sesji jeden z radnych zadał pytanie: co ma robić duży ośrodek młodzieży krakowskiej, która po ukończeniu 7 klas nie może dostać się z braku miejsca do szkół średnich i nie może również z powodu młodego wieku otrzymać pracy?

Jednym z dalszych wniosków wysuniętych podczas dyskusji był projekt radnego, postać B. Drobnera, który podał myśl, aby na dużym terenie między Plantami a budynkami powiększonymi urządzać ogród jordanowski dla młodzieży z przyrządami gimnastycznym i grami sportowymi. Projekt ten został przyjęty oklaskami.

Na zakończenie obrad sesji MRN podjęta została uchwała zmerząca do uśmiedzenia dotychczasowych niedociągnięć,

SPORT Czy zobaczymy w Krakowie najlepszych koszykarzy USA?

Najlepsi koszykarze USA z zespołu Seattle Buchanan's w najbliższych dniach przyjeżdżą na tournée do Europy. O ile pertraktacje zakończą się pomyślnie, to zobaczymy w Polsce koszykarzy mistrza USA — Amateur Athletics Union — zespół Seattle Buchanan's. Koszykarze USA rozegrają w dniach 21—26 września 4 spotkania w Polsce (dwa w Warszawie i dwa w Krakowie).

Mistrz USA zakwalifikował się w br. do turnieju eliminacyjnego, z którego wyłonią się reprezentacja koszykarzy USA na Olimpiadę w Melbourne. Przypominamy, że USA są obrońcą tytułu zdobytego w Helsinkach w 1952 r.

Według zwyczajów w USA przed Igrzyskami Olimpijskimi odbywa się turniej eliminacyjny z udziałem czterech najlepszych drużyn: uniwersyteckiego, wojskowego i dwóch „cywilnych“. Zazwyczaj turniej taki kończy się zwycięstwem mistrza AAU, którym w 1956 r. była drużyna Seattle Buchanan's. Tym razem stało się jednak inaczej i niespodziewanie turniej przyniósł zwycięstwo koszykarzom Philipp's Oilers, dzięki czemu koszykarze tego klubu wzmocnieni jeszcze kilkoma zawodnikami innych zespołów będą brać udział w turnieju olimpijskim.

Sekretarz generalny AAU — Dan Ferris chce wyrównać czołowo chociaż krzywdę koszykarzom Seattle Buchanan's, że nie pojadą do Melbourne, zorganizował dla nich największe tournée europejskie, jakie kiedykolwiek odbywała amatorska drużyna amerykańska.

Jak podaje paryski L'Equipe

W spotkaniu o mistrzostwo II ligi żużlowej rozegranym w Krośnie pomiędzy krakowskim AMK a Szeza Wrocław zwyciężyli krakowianie 32:21.

Zawody stały na dobrym poziomie i zgromadziły sporą liczbę entuzjastów sportu motorowego.

Najlepszy czas dnia uzyskał krakowianin Bohdan Jaroszewicz — 1.30,9 min. Punkty dla AMK zdobyli: Gawlik 8, Zachara 8, Stach 7, Jaroszewicz 6, Nosek 2 i Maak 1.

W kilku wierszach

Decyzja komisji sportowej sekcji piłki nożnej GKKF spotkanie o mistrzostwo II ligi Naprzód Lipiny — Stal Mielec w dniu 2 września br. zostało przeniesione do Tarnowa. Przeniesienie nastąpiło w wyniku zajęć jakie miały miejsce w Lipinach w czasie i po meczu w dniu 19 bm. ze Spartą (Lubian).

Bokserska reprezentacja Polski w składzie Litke, Adamski, Brychlik, Wojciechowski, II, Sobolewski, Debisz, Walasek, Dampé I, Grzelak i Gościński okrąży rezerwoir w Gościńsku i Korolewicz wyjechała we wtorek 28 bm. do Jugosławii.

Polacy rozegrają w Jugosławii dwa mecze: 1 września w Belgradzie i 3 września w Sarajewie.

W poniedziałek na stadionie Waleczak uroczył na treningu świetny wynik w oszczepie 81,20 m. Waleczak rzucił oszczepem fińskim, mając dwa pozostałe rzuty 76,40 i 77,60 m.

W Bied (Jugosławia), gdzie odbywają się wioślarskie mistrzostwa Europy, ogłoszono ostateczną punktację konkurencji kobiet. Pierwsze miejsce zajęły wiościarki ZSRR, uzyskując 88 pkt. przed Rumunią 24 pkt. Polki uplasowały się na ósmym miejscu z 12 punktami.

Jeżeli już mowa o sprawach mieszkaniowych, to winien być wreszcie rozwiązany problem osób, nie mających własnego mieszkania, z zaskumulowanych pomieszczeń mieszkalnych.

Sesja DRN Grzegórzki

Przez niewłaściwie przeprowadzone remonty ulic — zmarnowano pieniądze społeczne

W poniedziałek odbyła się sesja Dzielnicowej Rady Narodowej Grzegórzki, Podczas blisko 5 godzin trwających obrad omówione zostały zagadnienia związane z gospodarką komunalną w tej dzielnicy, z wykonaniem planów w ciągu ostatnich 7 miesięcy.

W referacie wygłoszonym przez przewodniczącego DRN, Józefa Thomasa omówiono dokładnie tylko problem konserwacji nawierzchni dróg i remonty budynków. Oto kilka bliższych danych: Na konserwację dróg, chodników i mostów w dzielnicy Grzegórzki przeznaczono w ciągu ubiegłego roku kwotę 821.500 złotych. Z sumy tej do lipca wykorzystano 369.800 złotych.

Jeżeli idzie o naprawę nawierzchni ulic, to w ciągu siedmiu miesięcy wyremontowane zostały ulice: Orkana, Mieszka I, część Grzegorzeckiej i Fabrycznej oraz Dobrego Pasterza. Zaplanowane remonty nawierzchni kontynuowane będą ponadto na ulicach: Langiewicza, Pasterkiej i Grochowskiej.

Obrady wykazały jednak, że remonty ulic nie są przeprowadzane w sposób zadowalający, przy czym wielu radnych podkreślało skandaliczne wręcz marnotrawienie funduszy społecznych przez przeprowadzanie napraw przy użyciu nieodpowiedniego materiału. Dowodem słuszości tych zarzutów jest konieczność reperacji ulic Fabrycznej i Grzegorzeckiej, które otrzymały nową nawierzchnię w ubiegłym roku. Zaplanowane natomiast remonty smolowych na poszczególnych ulicach nie wykonano w ogóle — rzekomo z powodu braku materiałów. 22.700 złotych wydano na budowę 57 proc. z zaplanowanej

UWAGA, POSIADACZE BILETÓW NA LOTY NAD KRAKOWEM

Zaplanowane na zakończenie pokarów lotniczych w dniu 26 bm. dwa bezpłatne przeloty nad miastem samolotem PLL LOT dla osób, które wylosowały bilety upewniające do przelotu, nie odbyły się, z powodu o- górnionego zakończenia pokarów.

Jak informuje Zarząd Wojewódzki LP2, bilety na przelot zachowały swą ważność i ich posiadacze mogą skorzystać z „powietrznego spaceru” w niedzielę, 2 września, po przednim zgłoszeniu się o godzinie 9-tej rano w porcie lotniczym PLL LOT w Krakowie.

Nie tylko kalendarz przypomina, iż lato kończy się dopiero 21 września. Świadcza o tym również sprzedawane na krakowskim rynku gładkie czy gotyckie, które ilościowo przeważają nad astrami, delfami, wroskami — wlotowymi zbliżającą się jesień. Fot. A. Piotrowski

Melodia Tygodnia

DZIADEK

Musical score for 'Dziadek' by Stanisław Madyna. It includes a title, composer, and several staves of music with lyrics in Polish. The lyrics describe a grandfather and his relationship with his grandchild.

Przedstawiciele francuskiej straży pożarnej w Krakowie

Wiele osób przechodzących wczoraj ulicą Stalina zastanawiało się, z jakiej okazji na budynku Miejskiej Komendy Straży Pożarnej obok flagi o barwach narodowych powiewała trójkolorowa flaga francuska. Wyjaśniamy więc, że w dniu wczorajszym przybyli do Krakowa przybywający w Polsce na zaproszenie Komendy Głównej Straży Pożarnej prezes Międzynarodowego Komitetu dla Zapobiegania Pożarom, płk. J. Maruelle i płk. J. Besson — komendant pułku straży pożarnej Paryża.

Kronika wypadków

Wczoraj nad ranem w Elektrowni Miejskiej urwała się będąca w ruchu winda. Jadący nią Marian Korzeniak (lat 40, zam. Mały Rynek 6) doznał oprócz ogólnego potłuczenia uszkodzenia kręgosłupa. 2-letni Feliks Dobrowolski (zam. w Węgrzcach, Blok 16) wypadł z okna z wysokości 1,5 m i doznał wstrząsu mózgu. Dziecko przewieziono do szpitala im. Narutowicza. 15-letni Stanisław Pieniążek (zam. przy ul. Niepolomickiej 47) został kopnięty przez konia. U chłopca stwierdzono wstrząs mózgu. Jan Styczeń (lat 28) przechodząc w Skawinie drogą przed Hutą Aluminium został potrącony przez samochód ciężarowy. Styczeń doznał złamania lewego obojczyka i kilku zebra, uszkodzenia miednicy oraz zmiężdżenia stopy. Nieznany osobnik napadł w Niegardowie (pow. Proszowice) na Władysława Jasińskiego (lat 25) zjadając mu ciot nożem w plecy. Napadnięty, u którego nastąpił krwotok wewnętrzny został przewieziony do II Kliniki Chirurgicznej (Kopernika 21).

Jeden i często zamknięty

Niejednokrotnie sygnalizujemy na łamach „GAZETY” o słabym zaopatrzeniu sklepów na przedmieściach, o niewłaściwym rozmieszczeniu punktów sprzedaży. Jednakże sytuacja na tym odcinku nadal jest niezadowolająca. Np. w Płaszowie koło stacji kolejowej znajduje się sklep spożywczy PSS. W sklepie tym zaopatrują się mieszkańcy bloków kolejowych, jak również pracownicy jednego z większych zakładów Krakowa — KZWM. Mimo to asortyment towarów pozostawia wiele do życzenia. Ale że zaopatrzenie sklepu nie jest jedyną bolączką jego klientów. W lipcu sklep, z powodu mianka i braku nowego kierownika, był zamknięty przez 10 dni i okoliczni mieszkańcy nawet podstawowe artykuły mu-

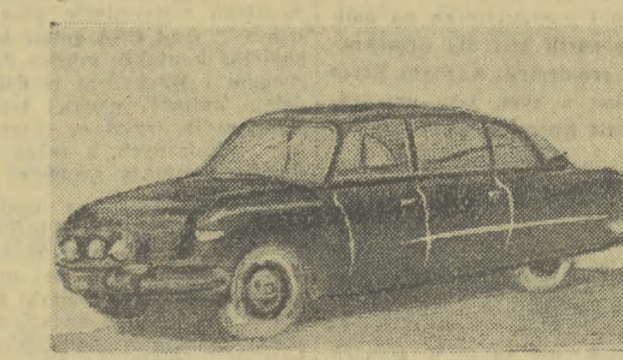
Go? Gdzie? Kiedy?

A directory listing for various services in Krakow. It includes sections for 'teatry' (theaters), 'apteki' (pharmacies), 'kino' (cinemas), 'radio', and 'dyżury' (on-call services). Each section lists the name of the establishment, its address, and operating hours.

NOWA TECHNIKA w laboratorium w przemyśle w życiu codziennym

Pioruny w służbie rolnictwa

Atmosferę ziemską można uważać za wielki rezeruar azotu. Ponad każdym kilometrem kwadratowym powierzchni ziemi unosi się ponad 750 tys. ton tego gazu, ale zaledwie trzy tony znajduje się na tej przestrzeni w glebie. Tylko dzięki działalności niektórych organizmów, np. bakterii brodawkowych żyjących na korzeniach roślin motylkowych (lubin, groch), przechodzi azot z atmosfery do gleby. Istnieje jeszcze druga droga wzbogacania gleby w azot. Oto wyładowania elektryczne wiążą azot z atmosfery. Obliczono, że każda błyskawica tworzy 100 do 1500 kg tlenku azotu, który wraz z deszczem spływa do ziemi. Na każdy kilometr kwadratowy powierzchni ziemi przypada rocznie 1-2 błyskawicy, to znaczy, że na każdy hektar rocznie spływa 1 do 30 kg tlenku azotu — przeciętnie 16 kg. Są to ilości poważne, równające się niezbyt intensywnemu nawożeniu stosowanemu w naszych warunkach. Radziecki agronom i meteorolog N. A. Zubariw zaprojektował wzbogacenie gleby utlenionym azotem za pośrednictwem energii elektrycznej znajdującej się w atmosferze. Aby to osiągnąć, trzeba sztucznie zwiększyć ilość burz w okęgach rolniczych; błyskawice powinny wiązać azot bezpośrednio nad miejscem zapotrzebowania. W czasie burzy mamy wyładowania nie tylko gwałtowne (pioruny), ale i spokojne rozładowania napięcia elektrycznego. Wyładowanie w postaci błyskawicy powodowane jest dużym napięciem energii elektrycznej. Wiąże się z tym wysokie temperatury (które na drodze błyskawicy wynoszą od 3 do 16 tys. stopni C) i krótki okres całkowitego wyładowania trwający od 0,0005 do 0,02 sekundy. Właśnie rozgrzanie powietrza do wysokiej temperatury i szybkie ochładzanie gorących gazów sprzyjają tworzeniu się tlenku azotu. Ciche rozładowania zmniejszają napięcia pól elektrycznych między ziemią a chmurami burzowymi i uniemożliwiają powstanie błyskawicy. Przy spokojnym wyładowaniu azot atmosfery nie podlega wiązaniu. Aby podnieść plony, należy zwiększyć ilość błyskawic kosztem wyładowań cichych. W tym celu Zubariw zaleca, aby na polach za pośrednictwem energii elektrycznej znajdującej się

Czechosłowackie zakłady Tatra, po długotrwałych próbach rozpoczęły już produkcję nowego, luksusowego samochodu typu „Tatra 603”. Samochód ten jest niewątpliwie jednym z najnowocześniejszych wozów produkowanych obecnie na świecie. Wyposażony jest on w 4-suwowy silnik chłodzony powietrzem, umieszczony z tyłu. Pojemność wszystkich cylindrów wynosi 2540 cm³, a ich moc maksymalna 100 KM. Będzie on rozwijał szybkość 170 km na godzinę, przy zużyciu 12,5 l paliwa na 100 kilometrów. Oprac. E. K.

Co nowego w gospodarstwie domowym?

Nareszcie... „zaczynają pojawiać się w naszych sklepach różne nowoczesne urządzenia ułatwiające pracę w gospodarstwie domowym. Ostatnio w krakowskim PDT ukazały się krajowej produkcji wózeki na zakupy. Wózek taki demonstrowany na zdjęciu umożliwia każdej, nawet o słabej kondycji fizycznej gospodyni przywiezienie do domu bez najmniejszego wysiłku porcji zakupów. Tym razem brawo „Arged” i PDT! Dla animowanej (ani sam wózek, ani personel PDT nie mógł ujawnić nam jej nazwy) spółdzielni produkującej wózeki, prócz brawa, również 3 pytania — propozycje: 1. Czy wózek nie mógłby być pojemniejszy? 2. Czy nie mógłby być z trwałszego materiału? 3. Czy cena wózka nie mogłaby być niższa, niż 120 zł? Trzeba pamiętać, że wózek mógłby być dobrodziejstwem szczególnie dla kobiet mniej zamożnych. Czy nie można by produkować dwu modeli wózka, z których tańszy miałby np. mniej elegancką, metalową rączkę? Zdjęcie: A. Piotrowski Jap

Samoczynne mechanizmy

Każdy turysta, a także odbywający marše piechur zna niewątpliwie przyrząd do mierzenia kroków. Przyrząd ma kształt zegarka i nosi się go w kieszeni. Największą jego zaletą jest to, że nie trzeba go nakrecać, pracuje bowiem automatycznie. Ruchy tułowia osoby idącej wprawiają w ruch mechanizm wskazujący ilość zrobionych na pewnej trasie, czy w pewnym czasie kroków. W podobny sposób działają również samoczynne, a więc bez nakrecania, idące zegarki. Nosić się je na rękę, a niestanny ruch ręki nakreca je sam. Jak pracują takie samoczynne przyrządy i skąd bierze się potrzebna energia? Główną część mechanizmu stanowi ciężarek przyzmocony do jednego końca dźwigni, której drugi koniec może się obracać dookoła osi. Ciężarek jest przytrzymywany przez stałą sprężynę w pewnym stałym położeniu, np. u góry. Przy każdym kroku lub

Różnią się one od piorunochronów tym, że piorunochron zakończony jest ostrym końcem, natomiast piorunociągacz ma na wierzchołku dużą kulę metalową o średnicy kilkudziesięciu centymetrów. Kula musi być oczywiście połączona odpowiednim drutem z ziemią przy piorunochronie. Taki piorunociągacz nie będzie ułatwiał spływu ładunku elektrycznego z ziemi do atmosfery, natomiast zawierając w kuli silny ładunek gwałtowne spływanie z chmur ładunku o przeciwnym znaku właśnie na kulę. Zwiększy to ilość błyskawic i przyczyni się do lepszego nawożenia. Realizację tego pomysłu można uznać za wyposażenie gospodarstwa rolnego we własną fabrykę nawozów azotowych. W najbliższych latach podane zostaną wyniki doświadczeń polowych, przeprowadzonych przez Zubariwa. Oprac. E. K.

Nasza zwykła praca w liczbach

Zyjemy w wieku, w którym wszystko przelicza się na cyfry. W produkcji przemysłowej czy innej pracy fizycznej starają się pracownicy osiągnąć pewne wyniki, a te wyrażają się w liczbach. Wszak normy pracy, ich przekroczenia, wydajność pracy ujęte są w liczbach, procenty. Także w sporcie sekundy czy metry uzyskanej przewagi wyrażają się cyframi. Interesujące jest spojrzenie na zwykłą, codzienną pracę człowieka z stanowiska fizyki i obliczenie wartości zużytej przy jej wykonaniu energii. Jeżeli przyjmiemy za jednostkę pracy 1 kilogramometr (kgm), tj. pracę, jaką musimy wykonać, aby masę jednego kilograma podnieść na wysokość jednego metra, to możemy każdą pracę, a więc i przesuwanie ciężarów bez jego podnoszenia czy ruch ciała wyrazić w kilogramometrach. Dokonano takich obliczeń w różnych dziedzinach pracy. Np. człowiek o wadze 70 kg odbywający przechadzkę po równej, poziomej drodze na długości 1 kilometra, mimo pozorów nieróbstwa, wykonuje przenosząc swe ciało z miejsca na miejsce pracę o wartości 200 kilogramometrów. Listonosz w czasie swych 8 godzin roznoszenia poczty i wspinania się po piętach z torbą z listami wykonuje 120 tysięcy kilogramometrów pracy. Portier kolejowy dziurkując przez dzień u wejścia na dworzec bilety wykonuje 5000 kgm pracy. Ogrodnik pracujący na wiosnę z łopatą w ogrodzie wypracowuje dziennie swoje 180 tysięcy wymienionych jednostek pracy. Maksimum wysiłku wydobywano jednak z człowieka w okresie ostatniej wojny światowej. Żołnierz obciążony nadmiernie ekwipunkiem w czasie forsownych marszów wykonywał dziennie pracę wartości do 400 tysięcy kgm. Praca gospodyni drepzącej w domu między kuchnią a pokojem i wykonującej swe zajęcia gospodarskie daje w sumie 50 tysięcy kgm. Czym jest wobec tego praca stenotypistki wybijającej na maszynie zaledwie 500 kilogramometrów? L. W.

Ogniotrwała porcelana

W ostatnich czasie rozwinęła się w Czechosłowacji na wielką skalę produkcja asmanitu — ogniotrwałej porcelany. W chwili obecnej przynosi czechosłowacki jest prawdopodobnie wyłącznym producentem tej porcelany w Europie do starzających na rynku światowe wykwintne naczyńia porcelanowe, które nie pękają pod wpływem gorąca, ani przy bezpośrednim zetknięciu się z ogniem. Naczyńia z asmanitu są ogniotrwałe, potrawy w nich przygotowane nie przypalają się, a gotowe dania można podawać bezpośrednio w naczyńiu, w którym zostały ugotowane.

Strzykawki tuberkulinowe

Czechosłowackiemu przemysłowi szklarskiemu udało się wyprodukować całkowicie szklane strzykawki tuberkulinowe, które odpowiadają wszelkim wymaganiom. Tłok i cylinder strzykawek wykonane są z dokładnością do setnej części milimetra. Dołychezas wyłącznym dostawcą tego rodzaju strzykawek były Stany Zjednoczone. AP.

TAJEMNICA Woleckich węgorków

W kilka minut później gestapowcy wyprowadzili z gmachu grupę profesorów w liczbie 10-15 osób. Czterech z nich otoczonych szerszym konwojem niosło zakrwawione zwłoki zabitego człowieka. Później od służącej prof. Ostrowskiego dowiedziałem się, że zabitym był młody RUFF, syn słynnego chirurga RUFFA. Rodzina Ruffów — stary ojciec, chirurg, jego żona i syn mieszkali u prof. Ostrowskiego i zostali tej nocy wywiezieni stamtąd przez gestapowców razem z gośćmi i księdzem KOMARNICKIM. Młody Ruff został zabity w czasie przesłuchiwania, kiedy dostał ataku epileptycznego. Poznałem grupę profesorów w liczbie 15-20 osób. Wszystkich ich postawiono twarzą do ściany. Wśród tej grupy poznałem prof. ginekologii STANISŁAWA MAJCZEWSKIEGO. W ślad za nim wyszedł i naczelnik z zapuchniętą twarzą, który mnie przesłuchiwał. Powiedział umyślnie głośno do strażnika wskazując na aresztowanych: — A ci pójdą do więzienia. Zrodziło się we mnie wrażenie, że słowa te zostały wypowiedziane wyłącznie pod moim adresem. Podszedłszy do grupy posługaczek naczelnik zapytał: — Czy tutaj same posługaczki? — Nie, ja jestem nauczycielką — powiedziała kobieta zatrzymana u jednego z profesorów i zrobiła krok naprzód. — Nauczycielka? W takim razie

marsz pod ścianę! — wrzasnął oficer i dołączył ją do stojących twarzą do ściany profesorów. Naczelnik zaczął spacerować po podwórzu i nucił jakieś piosenki. Wziąwszy od strażnika karabin zaczął strzelać do wron krążących w dużej ilości nad nami. Ponieważ godzina policyjna miała się ku końcowi, naczelnik zwołał posługaczki, a następnie mnie. Kiedy odchodziłem, profesorowie stali jeszcze odwrócenymi plecami do podwórza, z podniesionymi rękami. Tego samego ranka, tylko nieco później idąc z mieszkania na klinikę spotkałem obok domu nr 5 przy ul. Romanowicza, gdzie mieszkał prof. Tadeusz Ostrowski, jednego z podoficerów, którzy przeprowadzili rewizję u mnie. Podoficer skierował swoje kroki do mieszkania prof. Ostrowskiego. Jak się okazało, mieszkanie to było rabowane już od samego rana. Nie zdawałem sobie jeszcze wtedy sprawy, że moim koleżdy został zabity. Podoficer gestapo zatrzymał mnie i uśmiechając się powiedział: — Pan miał wielkie szczęście! Kiedy przyszedłem do kliniki pediatrycznej dowiedziałem się, że o próck widzianych przeze mnie na podwórzu i w gmachu Bursy Abrahamowiczów znajomych profesorów, faszysti aresztowali tej nocy również prof. pediatrę STANISŁAWA KROGULSKIEGO, pierwszego mego asystenta, razem z synem Andrzejem. Został też aresztowany stomatolog światowej sławy, ANTONI CIESZYŃSKI, prof. chirurg DOBRZANIEKI, prof. medycyny sądowej WŁADYSŁAW SIERADZKI,

oftalmolog doc. JERZY GRZĘDZIELSKI

Oprócz tego dowiedziałem się, że faszysty zabrali prof. WITOLDA NOWICKIEGO wraz z synem Jerzym. W kilka dni później odwiedziłem mnie w mieszkaniu ci sami podoficerowie, którzy mnie aresztowali. Oświadczyli, że przyslił mnie odwiedzić, a przy tej okazji zapytać, czy nie mógłbym im „sprzedać” aparatu fotograficznego lub dywanu. W trakcie wizyty dowiedziałem się o ich nazwiskach. Jeden z nich nazywał się Hake, a drugi Keller. W przestrzeni 23 miesięcy podoficerowie odwiedzali mnie kilkakrotnie — w podobnych zamiarach. Pewnego razu osłodziłem się zapytać Kellera, co słabo się z pozostałymi profesorami. Macheł tylko ręką i powiedział: — Wszystkich rozstrzelano tej samej nocy! Oto opowiadanie naucego świadka wydaten tej strasznej nocy, które miały miejsce w Bursie Abrahamowiczów, położonej, jak już wspomnieliśmy, w odległości 300 m od grobu woleckiego odkopanego i opróżnionego przez załogę Sonderkommando 1105. — W pamiętną noc w mieszkaniu kierownika katedry mikrobiologii NAPOLEONA GASIOROWSKIEGO. Usłyszałyśmy mocne pukanie do drzwi otworzyła hitlerowcom żona profesora, cała w żalobie. Nie spała jeszcze, a na jej obrzękłych od przeżytego nieszczęścia oczach błyszczały łzy. Ani rewolwery gestapowców skierowane w jej kierunku, ani ordynarne okrzyki nie wywarły na żonę profesora wrażenia. (C. d. n.)